

gjennem en almindelig Examen, som vi senere foreslaa, nok vil have til Følge, at Uddannelsen i disse lærde Skoler bliver god og forsvarlig. Skulde til visse Tider enkelte af disse Skoler være mindre gode, vil der dog ganske vist altid være tilstrækkelig mange gode Skoler, og det staar da til Forældrene at sende deres Børn til disse. Vi kunne derfor ikke Andet end anse denne Skole for i det Hele taget overflødig. Hvad Skolen i Randers angaar, har den ogsaa tidligere været paa Dmtale til Nedlæggelse og det netop, fordi denne Skole ligger saaledes omgivet af andre hverken fjerne eller overfyldte lærde Skoler, at disse upaatvivlelig meget godt kunne optage de Elever, der gaa i Randers Skole og fremdeles kunne antages at ville søge denne Skole. Vi kunne derfor ikke indse, at denne Skole i og for sig er nødvendig, og hertil kommer en anden Betragtning, som ei heller uden videre kan afvises, nemlig, at det vistnok ikke er ønskeligt, at en Skole er for overfyldt, men at det Omvendte ligesaa lidt kan anses for heldigt, at der er flere Skoler, i hvilke der gaar et forholdsvis ringe Antal Elever, ikke alene fordi disse Skoler da koster urimelig meget, men ogsaa fordi et vist større Elevtal er vigtigt og nødvendigt for den Undervisnings Fylde og Udbygning til at naa sit Maal, der sker gennem Skolen. Det, som saaledes allerede hidtil kunde tale for Nedlæggelsen af dette Par enkelte Skoler, kommer frem med endnu større Styrke, naar der er Tale om at indskrænke Skolernes Klasser, saaledes som Flertallet har ment, til 4, eller saaledes som Mindretallet har ment, til 6; thi det vil aabenbart virke i Retning af, at Elevtallet i Skolerne i det Hele taget bliver mindre. — Det næste Forslag er Forslaget under Nr. 4 om en Inddeling af Skolen i 4 eetaarige Klasser. Dette Forslag skal jeg i dette Diebliff ikke opholde mig længe ved; thi det er jo allerede paa Sagens tidligere Trin blevet behandlet og er ogsaa, tror jeg, nogenlunde udførligt omtalt i Betænkningen. Vi grunde dette For-

slag derpaa, at vi tro, at det er heldigt at gjøre en Adskillelse mellem den egentlige Børneskole og den videre Udvikling gennem den lærde Skole; vi tro, at det er ønskeligt, at de Børn, som kunne faa en god og fuldstændig Uddannelse indtil den omhandlede Alder, følges ad og først skilles paa et saadant Tidspunkt, hvor det efter deres senere Livsvirksomhed er nødvendigt. Vi tro dernæst, at det har sin Betydning for Forældrene, at de ikke behøve at tage Bestemmelse om deres Børns Fremtid før i en saa sen Alder, at de kunne have en virkelig Mening om deres Evner, og Børnene i det Hele taget ere komne paa det Punkt, da der maa tages en Bestemmelse. Vi tro fremdeles, at det er ønskeligt, at Børnene indtil den Alder saavidt muligt kunne holdes i Hjemmet eller ogsaa i Nærheden af Hjemmet, og dette vil langt bedre end gennem de saa lærde Skoler kunne ske enten ved Skoler rundt omkring i vore Kjøbstæder og maasse ogsaa paa Landet eller ved Huslærere eller paa anden Maade. Naar man har indvendt herimod, og indvendt som noget Bæstentligt, at det vilde svække den nødvendige Enhed i Skoleuddannelsen, at det vilde gjøre, at den ikke vilde blive grundet paa samme Plan af de enkelte Private og af de forberedende Skoler som den, der senere vil blive fulgt i den lærde Skole, og at dette vilde være skadeligt for Børnenes Fremgang og Udvikling, saa maa jeg tilstaa, at jeg tror ikke dette. Jeg tror paa ingen Maade, at det er et absolut Gode, at Uddannelsen gaar efter en og samme Snor i indre og ydre Henseende lige fra den allertidligste Tid, og indtil de unge naa den modnere Alder, de have som Studenter. Det er idetmindste min Erfaring, at de ikke saa, som have modtaget en grundig Uddannelse paa anden Maade tidligere og først i en ældre Alder ere komne ind i den nuværende lærde Skole, ikke have staaet tilbage for deres Færdværende, jeg vil tværtimod sige, at i Reglen har det, naar det har været nogenlunde begavede og flittige unge Mennesker,